

RAPPORT

Oplegnotitie MER Attero Wilp

Aanvulling op basis van advies van Commissie m.e.r.

Klant: Attero b.v

Referentie: BH5225-RHD-RP-1

Status: Definitief/1

Datum: 31 juli 2024

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Jonkerbosplein 52
6534 AB Nijmegen
Netherlands
Mobility & Infrastructure

Telefoon: +31 88 348 70 00
Email: info@rhdhv.com
Website: royalhaskoningdhv.com

Titel document: Oplegnotitie MER Attero Wilp

Sub titel: Aanvulling op basis van advies van Commissie m.e.r.
Referentie: BH5225-RHD-RP-1
Uw kenmerk
Status: Definitief/1
Datum: 31 juli 2024
Projectnaam: MER Attero Wilp
Projectnummer: BH5225
Auteur(s): NB, TB

Opgesteld door: NB

Gecontroleerd door: MB

Datum: 17 juli 2024

Goedgekeurd door: TB

Datum: 17 juli 2024

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Advies Commissie m.e.r.	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Voornemen: ophoging stortplaats en tunnelcompostering	3
3	Uitgangspunten stikstofdepositie	4
4	Afdichting en afwerking van de stortplaats	6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Stortplaats De Sluiner in Wilp wordt geëxploiteerd door Attero B.V. Momenteel ligt bij stortplaats ongeveer 6,6 miljoen m³ afval opgeslagen. Er is daarmee een resterende stortruimte van ongeveer 0,4 miljoen m³ binnen de grenzen van het vigerende bestemmingsplan en de vergunning.

Door Attero is berekend dat er onvoldoende restcapaciteit in Nederland beschikbaar is om ook de komende jaren en decennia de restfracties te kunnen blijven storten. Aan dat storten zijn namelijk diverse randvoorwaarden en eisen verbonden, die maken dat alleen op huidige actieve locaties nog mag worden gestort en er geen nieuwe locaties in gebruik mogen worden genomen.

Attero is daarom voornemens om nog circa 3 miljoen m³ extra toe te voegen aan de stortcapaciteit van De Sluiner. Daarmee wordt de totale stortcapaciteit maximaal 10 miljoen m³. Om de extra stortcapaciteit van circa 3 miljoen m³ op dezelfde oppervlakte van stortplaats De Sluiner te kunnen realiseren, streeft Attero ernaar om de maximale hoogte van de stortplaats te kunnen verruimen.

De maximaal vergunde stortcapaciteit per jaar blijft in dit voornemen 275.000 ton/jaar en ook zal de stortplaats tot maximaal 2049 in bedrijf blijven, net als nu het geval is. Voor de verruiming van de totale stortcapaciteit en toename van de eindhoogte van de stortheuvel, is echter een bestemmingsplanwijziging nodig.

Aanvullend onderdeel van het voornemen tot ophoging, voortkomend uit participatie met de omgeving, is de realisatie van tunnelcompostering. Tunnelcompostering is een techniek waarbij het composterend materiaal in een afgesloten ruimte wordt behandeld. Daardoor zijn procesomstandigheden als temperatuur, zuurstofgehalte en vochtigheid controleerbaar en te sturen, met als gevolg dat de geuremissies kunnen worden gereduceerd.

Om inzichtelijk te maken welke omgevingseffecten het voornemen heeft, is een MER opgesteld: *MER Ophoging stortplaats De Sluiner te Wilp (15 mei 2023)*.

1.2 Advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. adviseert, als onafhankelijke organisatie, over de inhoud van milieueffectrapporten. Commissie m.e.r. heeft op 23 mei 2024 een advies uitgebracht over het MER Attero Wilp. In haar advies constateert de Commissie m.e.r. bij de toetsing van het MER dat er informatie voor de besluitvorming ontbreekt. Daarop heeft Attero het voornemen genomen om een aanvulling op het MER te voegen.

In haar voorlopig toetsingsadvies gepubliceerd op 23 mei 2024, stelt de Commissie m.e.r. dat het MER beter kan op een aantal punten. Voorliggende oplegnotitie beoogt meer duiding en invulling te geven aan de punten die de commissie opmerkt in haar advies:

- De verschillen tussen de huidige situatie, de vergunde situatie en de milieueffecten van het plan.
- Wat gebeurt er als de plannen niet doorgaan.
- De berekeningen van de stikstofdepositie.
- De toekomst van de stortplaats in de komende jaren en na sluiting.

De Commissie adviseert om deze informatie toe te voegen aan het rapport. De provincie en gemeente nemen dit advies over en vragen initiatiefnemer Attero en opsteller RHDHV om het rapport aan te vullen.

Een aanbeveling die de Commissie doet is om de huidige afvalverwerkingsactiviteiten naast de stortplaats te beschrijven en de samenhang met de uitbreiding. De Commissie adviseert in het milieueffectrapport te laten zien wat verschillende ontwerpen van de uitbreiding van de stortplaats betekenen voor het landschap en hoe het terrein uiteindelijk gebruikt gaat worden. Verschillen in milieueffecten komen volgens de commissie dan goed in beeld. Daarbij moet ook gekeken worden naar de uitwerking van de verschillende functiemogelijkheden, voor bijvoorbeeld recreatie, natuur en energie.

De Commissie gaat mee in het voornemen van initiatiefnemer Attero om een oplegnotitie op te stellen, waarin een onderbouwing van de achtergrond van het project is opgenomen en waaruit de locatiekeuze blijkt. Er is veel informatie beschikbaar en ook moet een transparant overzicht van keuzes en besluitvorming worden opgemaakt.

1.3 Leeswijzer

In deze oplegnotitie wordt in het kort duiding gegeven bij de kritiekpunten van de Commissie. Dat gebeurt na deze inleiding in hoofdstuk 2 met een beschrijving van het voornemen, geflankeerd door een overzichtstabel met daarin een aantal belangrijke parameters per onderzochte situatie in het MER. Die situaties zijn de huidige situatie, de autonome ontwikkeling of referentiesituatie – feitelijk de exploitatie van de stortlocatie conform het vigerende bestemmingsplan en een viertal alternatieven van het voornemen.

In hoofdstuk 3 is een nadere toelichting bij de stikstofdepositieberekeningen opgenomen. En hoofdstuk 4 beschrijft hoe de komende decennia kan worden gedacht en gewerkt aan een definitieve afwerking van de bovenafdichting van de storteuvel, nadat deze vol is.

2 Voornemen: ophoging stortplaats en tunnelcompostering

Momenteel ligt bij stortplaats De Sluiner van Attero in Wilp ongeveer 6,6 miljoen m³ afval opgeslagen. Er is daarmee een resterende stortruimte van ongeveer 0,4 miljoen m³ binnen het vigerende bestemmingsplan en vergunning.

Attero is voornemens om nog circa 3 miljoen m³ extra toe te voegen aan de stortcapaciteit. Daarmee wordt de totale stortcapaciteit voor stortplaats De Sluiner maximaal 10 miljoen m³. Om de extra stortcapaciteit van circa 3 miljoen m³ op de Sluiner te kunnen realiseren, moet de stortplaats worden opgehoogd. Daardoor zal de maximale storthoogte substantieel toenemen, namelijk van maximaal circa 31 meter +NAP, naar circa 46 m +NAP of zeer plaatselijk tot circa 65 m +NAP, afhankelijk van de keuze van voorkeursalternatief.

De bedrijfsactiviteiten in het plangebied zullen plaatsvinden tot de einddatum in 2049. Het storten van afval duurt langer, ten minste tot de 10 miljoen m³ op de stortplaats bereikt is.

Na het bereiken van het maximale stortvolume wordt de stortplaats voorzien van folie en een afdekkingslaag van circa 1 meter dikte. Hierop ontwikkelt zich op korte termijn weer vegetatie en groen.

Met andere woorden: er verandert niets aan de activiteiten op en om het terrein ten opzichte van de huidige situatie. Wel heeft Attero het voornemen om meer stortmateriaal te kunnen verwerken en daarvoor de hoogte van de stortheuvel te kunnen laten toenemen. Ter illustratie zijn in onderstaande afbeeldingen visualisaties van de alternatieven opgenomen, gezien vanuit de dorp Wilp-Achterhoek in zuidelijk richting.

In volgende overzichtstabel is van de in het MER onderzochte situaties een aantal parameters opgenomen en vervolgens de in het MER opgenomen relatieve score per milieueffect. In de tabel is tevens opgenomen in welke paragraaf in het MER de betreffende informatie is opgenomen.

Projectgerelateerd

Parameters	Huidig	Referentie / autonoom	Voornemen Attero Wilp			
			Gezicht 1	Gezicht 2	Pannenkoekmodel	Voorkeursalternatief
(zie het MER, in☺)	§ 3.2 en § 3.3	§ 5.1.1	§ 5.4.1	§ 5.4.2	§ 5.4.3	§ 7.4
Oppervlakte	45 ha.	45 ha.	45 ha.	45 ha.	45 ha.	45 ha.
Volume	7 miljoen m3	7 miljoen m3	10 miljoen m3	10 miljoen m3	10 miljoen m3	10 miljoen m3
Max. hoogte (maaiveld ligt op circa 6,2m +NAP)	37m +NAP	37m +NAP	44m +NAP	75,5m +NAP	62m +NAP	46m +NAP
Afdichting en afwerking						
Noordzijde	2030	2030				
Oostzijde	2037 – 2039	2037 – 2039	-	-	-	-
Zuidzijde	2037 – 2046	2037 – 2046	-	-	-	-
Eind bedrijfsactiviteit	≤ 2049	≤ 2049	≤ 2049	≤ 2049	≤ 2049	≤ 2049
Tunnelcompostering	N.v.t.	N.v.t.	V	V	V	V
Overdracht*	2078	2078	-	-	-	-
Max. stort per jaar (ton)**	275.000	275.000	275.000	275.000	275.000	275.000
Stikstofuitstoot						
Milieueffecten	n.v.t	Hoofdstuk 6				§ 7.4
Verkeer en vervoer						
Verkeersafwikkeling		0	0	0	0	0
Verkeersveiligheid		0	0	0	0	0
Natuur en ecologie						
Natura 2000 gebieden (stikstof)		0	0	0	0	0
Beschermde soorten		0	+	+	+	+

Projectgerelateerd

Houtopstanden		0	+	+	+	+
Landschap						
Landschappelijke kwaliteit		0	--	--	-	0
Herkenbaarheid land-art object		0	-	-	0	0
Recreatief medegebruik		0	0	0	0	0
Bodem en grondwater						
Bodemopbouw en geohydrologie		0	0	0	0	0
Bodemkwaliteit		0	0	0	0	0
Oppervlaktewater		0	0	0	0	0
Externe veiligheid						
Plaatsgebonden risico		0	0	0	0	0
Groepsrisico		0	0	0	0	0
Brand aandachtsgebied		0	0	0	0	0
Explosie aandachtsgebied		0	0	0	0	0
Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)						
Zeer Zorgwekkende stoffen		0	0	0	0	0
Circulariteit, klimaatadaptatie- en mitigatie						
Klimaatmitigatie		0	0	0	0	0
Klimaatadaptatie		0	0	0	0	0
Circulariteit		0	+	+	+	+
Slagschaduw						

Projectgerelateerd

21 maart		0	-	-	0	0
21 juni		0	-	-	0	0
21 september		0	+	+	0	0
21 december		0	-	-	-	-
Geluid						
Lar, LT		0	0	0	0	0
LAmx		0	0	0	0	0
Effect verandering stort op geluid Rijksweg A1		0	0	0	0	0
Geur						
Geuremissie per jaar (MouE/jaar)		0	++	++	++	++
Gezondheid						
<i>Gezondheidsbescherming</i>						
Luchtkwaliteit		0	0	0	0	0
Geluid		0	0	0	0	0
Geur		0	++	++	++	++
Visuele hinder		0	--	--	-	-
<i>Gezondheidsbevordering</i>						
Groen		0	0	0	0	0
Leefbaarheid		0	0	0	0	0

* Volgt later uit goedgekeurd nazorgplan

** het jaartonnage kan verminderd worden, waarbij vergunde ruimte wordt gebruikt voor allerlei andere ontwikkelingen. Dit kan zeer uiteenlopend zijn. Van recycling van zonnepanelen tot aan mestvergisting, uitbreiding grondreiniging, waterstofproductie etc.

3 Uitgangspunten stikstofdepositie

Om inzichtelijk te maken welke gevolgen de beoogde wijziging heeft voor de emissie en depositie van stikstofverbindingen (NO_x en NH₃) is met de meest recente AERIUS calculator 2023.0.2 (verder Aeries) een vergelijking gemaakt tussen de vergunde situatie en de beoogde situatie. In deze Aeries-versie van 4 april 2024 zijn de aangepaste bronkenmerken van railverkeer en mobiele werktuigen opgenomen. In deze berekening is in het kader van de Wet natuurbescherming de vergunde situatie berekend van 2015 (situatie 2015). Daarnaast is berekend wat de beoogde situatie van het voorkeursalternatief is.

§ 6.3.4.1 en § 6.3.5.1	Huidige situatie / autonome ontwikkeling (vergund)		Beoogde situatie / planvoornemen	
	NH ₃	NO _x	NH ₃	NO _x
Algemeen				
Totale Emissie	4.576,3 kg/jaar	69,4 ton/jaar	4.596,9 kg/jaar	57,7 ton/jaar
Hoogste bijdrage		2,09 mol/ha/j (Rijntakken)		2,01 mol/ha/j (Rijntakken)
Grootste toename				0,06 mol/ha/j
Grootste afname				0,11 mol/ha/j
Bedrijvigheid				
Biofilters (totaal)	4.555 kg/jaar		4.517,01 kg/jaar	
Biobed 1 t/m 5	2.523,47 kg/jaar		2.089,79 kg/jaar	
Biobed 6	1.011,21 kg/jaar		816,78 kg/jaar	
Biobed 7	1.020,32 kg/jaar		1.610,44 kg/jaar	
Stortgasmotoren		13.600 kg/jaar		6.720 kg/jaar
Biogasmotoren		24.960 kg/jaar		20.600 kg/jaar
Verkeer				
Transport en verkeer	21.3 kg/jaar	3.215,6 kg/jaar	58,6 kg/jaar	2.275,5 kg/jaar
Mobiele werktuigen		27.672,4 kg/jaar		27.672,4 kg/jaar

**In 2015 is geen rekening gehouden met het feit dat bij een dieselmotor ook een kleine emissie van ammoniak vrijkomt. Aeries houdt daar wel rekening mee. Daardoor is de emissie van ammoniak in Aeries hoger dan vergund.*

***Door de jaren heen zijn transportmiddelen schoner geworden. Aeries houdt daar rekening mee. Omdat in Aeries de emissiefactoren door de jaren heen verschillend zijn, is voor de jaren 2015 en 2024 een inschatting gemaakt over de samenstelling van de transportmiddelen.*

De onderstaande tabel geeft de effecten van tijdelijke werkzaamheden in verband met de aanleg van de tunnelcompostering en de implementatie van mitigerende maatregelen weer. Deze past binnen de kaders van de vergunde situatie.

Tijdelijke effecten aanlegfase		
Aanlegfase tunnelcompostering		
	<i>NH₃</i>	<i>NO_x</i>
Vrachtverkeer aanleg tunnelcompostering (2 jaar)	14,5 kg/j	349,9 kg/j
Aanlegfase mitigerende maatregelen		
Grondwal west	2,6 kg/j	14,1 kg/j
Grondwal oost	2,6 kg/j	12,5 kg/j
Poelen graven en bomen planten	1,3 kg/j	14,7 kg/j

Alle berekeningen zijn als bijlage toegevoegd aan het MER, waarin de belangrijkste conclusies tekstueel zijn opgenomen in de paragrafen 6.3.4.1 en 6.3.5.1. De resultaten van de berekeningen tonen aan dat er geen nieuwe vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming hoeft te worden aangevraagd. Als gevolg van de nieuwe activiteiten neemt de depositie op de relevante natuurgebieden niet toe.

4 Afdichting en afwerking van de stortplaats

De stortplaats van Attero in Wilp biedt na afdichting talrijke mogelijkheden voor duurzame herontwikkeling. Door middel van een gefaseerde aanpak kan dit terrein omgevormd worden tot een waardevol gebied. Een mogelijke transformatie zou kunnen inhouden dat de stortplaats wordt afgedekt, landschappelijk wordt heringericht en vervolgens wordt gebruikt voor bijvoorbeeld recreatie, natuurbehoud of educatieve doeleinden. Het is belangrijk om samen te werken met lokale belanghebbenden, gemeenten en andere partijen om een duurzame en maatschappelijk waardevolle invulling te realiseren.

De gefaseerde herontwikkeling van de voormalige stortplaats van Attero in Wilp biedt een holistische aanpak voor de transformatie van een afvalterrein naar een waardevol ecologisch en recreatief gebied, gecombineerd met duurzame energieopwekking. Door stapsgewijs te werken aan veiligheid, ecologie, recreatie en energie, kan dit project een voorbeeld worden van hoe voormalige stortplaatsen een tweede leven kunnen krijgen in het kader van duurzaamheid en milieuverbetering.

Ecologische Ontwikkeling

De stortplaats biedt de mogelijkheid om de ecologische waarden in de omgeving te versterken. Door reeds afgedichte stortvakken in gefaseerd te voorzien van ecologisch aantrekkelijk flora, kruiden en planten, wordt het gebied aantrekkelijk voor insecten en andere organismen. Deze zijn van belang voor het behoud en het versterken van de biodiversiteit in het gebied.

Indicatie mogelijke beplanting ten behoeve van ecologische ontwikkeling

De eerste fase na het afsluiten van de stortplaats richt zich op het veilig maken en overdragen van het terrein. Dit omvat een grondige afdichting van het afval met een waterdichte afdeklaag om verontreiniging van de omgeving te voorkomen. Vervolgens wordt de bovenste laag beplant met gras en inheemse struiken om erosie tegen te gaan en de biodiversiteit te bevorderen.

Na de initiële afdichting en beplanting is het essentieel om het terrein regelmatig te monitoren op mogelijke lekken en stabiliteit. Dit omvat het installeren van sensoren en het uitvoeren van periodieke bodem- en watermonsters. Dit is de basis voor het aanleggen van ecologische zones. Dit omvat het aanleggen van bloemenweides en bosschages die specifieke habitats bieden voor lokale flora en fauna. Deze zones bevorderen niet alleen de biodiversiteit maar dragen ook bij aan het herstel van de natuurlijke balans in het gebied.

Attero heeft aangegeven zich met name te willen richten op vlinders. Hiertoe is reeds een aantal plantensoorten benoemd die men voornemens is om in te zaaien. Dit betreft o.a. zwartblauwe rapunzel, beemdkroon, duifkruid, grote pimpernel, veldsalie en wilde marjolein. Deze plantensoorten zijn vrijwel verdwenen in (grote delen van) Nederland. Ze vormen bij uitstek waardevolle drachtplanten en leiden daarmee tot een aanzienlijke verrijking van de vegetatie en biodiversiteit door de aantrekking van vlinders, bijen en zweefvliegen.

De inrichting van de uiteindelijk volgestorte afvalberg zelf zal een combinatie van plantsoorten zijn die goed aansluiten in het landschap en passend zijn bij lokale flora en fauna. De stortplaats wordt na bereiken van de maximale stortcapaciteit voorzien van een folielaag en afgewerkt met een leeflaag van ca. één meter dikte met een afschot van ca. vijf procent. Dit afschot is wettelijke eis, welke geldt voor de afdichtingsfolie die wordt aangebracht. De aangebrachte leeflaag hoeft niet noodzakelijkerwijs te voldoen aan dit afschotpercentage. Door met de leeflaag te variëren qua afschot wordt er meer diversiteit in het landschap gecreëerd. De verschillende hellingshoeken leiden tot windsterkere en windluwere delen en een groot aanbod aan microgradiënten. Dit draagt positief bij aan de geschiktheid van het gebied voor bijv. insecten en de levendbarende hagedis.

Om de biodiversiteit verder te ondersteunen, worden insectenhôtels en vogelhuisjes geplaatst. Dit helpt bij het aantrekken van bestuivers en vogels, die een cruciale rol spelen in het ecosysteem. Ook als er weinig reliëf in het landschap mogelijk is, kan er toch een vanuit biodiversiteit en natuurwaarden verbeterde situatie ontstaan.

Recreatieve Ontwikkeling

Met een solide ecologische basis kan het terrein verder ontwikkeld worden voor recreatieve doeleinden. Er kunnen wandel- en fietspaden aangelegd, die bezoekers de mogelijkheid bieden om van de natuur te genieten en te ontspannen. Deze paden worden strategisch aangelegd om verstoring van de ecologische zones te minimaliseren.

Langs de wandel- en fietspaden worden uitkijpunten en educatieve borden geplaatst. Deze bieden informatie over de geschiedenis van de stortplaats, de ecologische ontwikkeling en de soorten flora en fauna die in het gebied te vinden zijn.

VAM-berg in Wijster, Drenthe

Recreatieve en sportfaciliteiten kunnen de omgeving op verschillende manieren ten goede komen. Bewoners worden aangemoedigd om te bewegen en te sporten in hun woonomgeving. Daarnaast zorgt een groene omgeving voor vermindering van stress en bevordert het ontspanning. Dat is positief voor het welzijn van bewoners.

Sport- en recreatievoorzieningen brengen daarnaast mensen samen en versterken sociale banden. Tot slot kan de stortplaats als aantrekkelijke plek toeristen aantrekken en lokale economische activiteit stimuleren.

Duurzame Energieopwekking

De stortplaats biedt mogelijkheden voor de inzet voor duurzame energieopwekking. Het transformeren van de stortplaats tot een energiepark draagt bij aan een positieve beeldvorming. Het laat zien dat Attero actief werkt aan duurzaamheid en het benutten van beschikbare hulpbronnen. Er kunnen zonnepanelen worden geïnstalleerd op de afdichtingslaag van de stortplaats. Deze installaties dragen bij aan de energievoorziening van de omliggende gemeenschap en verminderen de ecologische voetafdruk.

Naast de installatie van energieopwekkende apparatuur, wordt kan een educatief centrum worden opgericht waar bezoekers kunnen leren over duurzame energie en milieubeheer. Dit centrum kan ook dienen als een hub voor lokale scholen en gemeenschappen om betrokken te raken bij milieuprojecten. Zonneparken creëren tot slot werkgelegenheid en trekken investeringen aan. Denk aan installatie, onderhoud en monitoring van zonnepanelen. Alle mogelijke ontwikkelingen worden ten minste eerst besproken met de buurtgemeenschap en de gemeente.

Indicatie inrichting stortplaats met zonnepanelen